

WYROK TRYBUNAŁU (pięta izba)

9 grudnia 2015 r. (*)

Odesłanie prejudycjalne – Szósta dyrektywa VAT – Zwolnienia – Artykuł 13 cz. 1 lit. d) pkt 6 – Specjalne fundusze inwestycyjne – Pojęcie – Inwestycje w nieruchomości – Zarządzanie specjalnymi funduszami inwestycyjnymi – Pojęcie – Faktyczne zarządzanie nieruchomości

W sprawie C-595/13

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Hoge Raad der Nederlanden (sąd najwyższy Niderlandów) postanowieniem z dnia 1 listopada 2013 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 21 listopada 2013 r., w postępowaniu:

Staatssecretaris van Financiën

przeciwko

Fiscale Eenheid X NV cs

TRYBUNAŁ (pięta izba),

w składzie: T. von Danwitz, prezes czwartej izby, pełniący obowiązki prezesa piątej izby, D. Šváby, A. Rosas (sprawozdawca), E. Juhász i C. Vajda, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Kokott,

sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 4 marca 2015 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Fiscale Eenheid X NV cs przez T. Scheera, advocaat, K. Bruinsa oraz M. Morawskiego, adviseurs,
- w imieniu rządu niderlandzkiego przez M. Bulterman, B. Koopman i H. Stergiou, działające w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu szwedzkiego przez A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, E. Karlssona, L. Swedenborga oraz C. Hagermana, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa przez L. Christiego, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez R. Hilla, barrister,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez W. Roelsa oraz C. Soulay, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 20 maja 2015 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz.U. L 145, s. 1), zmienionej dyrektywą Rady 91/680/EWG z dnia 16 grudnia 1991 r. (Dz.U. L 376, s. 1, zwanej dalej „szóstą dyrektywą”).

2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu pomiędzy Staatssecretaris van Financiën (sekretarzem stanu ds. finansów) a Fiscale Eenheid X NV cs (zwaną dalej „X”) w przedmiocie decyzji o określeniu wysokości zobowiązania podatkowego w zakresie podatku od wartości dodanej (zwanego dalej „podatkiem VAT”) skierowanej do tej spółki za 1996 r.

Ramy prawne

Prawo Unii

Prawo podatku VAT

3 Zgodnie z przepisem art. 2 pkt 1 szóstej dyrektywy opodatkowaniu podatkiem VAT podlega między innymi „[...] świadczenie [...] usług dokonywane] odpłatnie na terytorium kraju przez podatnika, który jako taki występuje [działającego w takim charakterze]”.

4 Zgodnie z brzmieniem art. 4 ust. 4 akapit drugi szóstej dyrektywy „[...] każde państwo członkowskie może uznać za jednego podatnika osoby mające swe przedsiębiorstwa na terytorium kraju, które będąc prawnie niezależne, są ściśle związane ze sobą finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie”.

5 Artykuł 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy brzmi następująco:

„Nie naruszając innych przepisów wspólnotowych, państwa członkowskie zwalniają z podatku na warunkach, które określają w celu zapewnienia prawidłowego i prostego zastosowania takich zwolnień, jak również aby zapobiec oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania i nadużyciom:

[...]

d) następujące transakcje:

[...]

6 zarządzanie specjalnymi funduszami inwestycyjnymi, określonymi przez państwa członkowskie.

6 Artykuł 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy co do zasady jest sformułowany w identyczny sposób jak art. 135 ust. 1 lit. g) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 347, s. 1), która uchyliła i zastąpiła szóstą dyrektywę od dnia 1 stycznia 2007 r.

Uregulowania dotyczące nadzoru nad inwestycjami

7 Dyrektywa Rady 85/611/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsięwzięć zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 375, s. 3, zwana dalej „dyrektywą UCITS”), w motywach pierwszym i drugim stanowi:

„ustawodawstwa państw członkowskich dotyczących przedsięwzięć zbiorowego inwestowania różni się w odczuwalnym stopniu pomiędzy sobą, w szczególności jeżeli chodzi o obowiązki i środki kontroli nakładane na takie przedsięwzięcia; różnice te zniekształcają warunki konkurencji pomiędzy tymi przedsięwzięciami i nie zapewniają jednakowej ochrony interesów posiadaczy jednostek uczestnictwa;

ustawodawstwa krajowe regulujące przedsięwzięcia zbiorowego inwestowania powinny zostać skoordynowane w celu zbliżenia warunków konkurencji między tymi przedsięwzięciami na poziomie wspólnotowym, a jednocześnie w celu zapewnienia bardziej skutecznej i bardziej jednolitej ochrony posiadaczy jednostek uczestnictwa; koordynacja taka ułatwi przedsięwzięciom zbiorowego inwestowania znajdującym się w jednym z państw członkowskich wprowadzenie do obrotu swoich jednostek uczestnictwa w innych państwach członkowskich”.

8 Zakres stosowania dyrektywy UCITS jest ustalony w jej motywie szóstym w następujący sposób:

„koordynacja ustawodawstw państw członkowskich powinna na początku ograniczyć się do przedsięwzięć zbiorowego inwestowania innych niż te typu zamkniętego, które promują sprzedaż swoich jednostek uczestnictwa w obrocie publicznym we Wspólnocie i których jedynym celem jest inwestowanie w zbywalne papiery wartościowe [...]; uregulowania dotyczących przedsięwzięć zbiorowego inwestowania, których dyrektywa nie obejmuje wiąże się z wieloma problemami, które muszą być uregulowane odrębnymi przepisami, i że takie przedsięwzięcia będą w związku z tym przedmiotem koordynacji w późniejszym etapie [...]”.

9 W brzmieniu zmienionym dyrektywą 2001/108/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 stycznia 2002 r. (Dz.U. L 41, s. 35), niemającej zastosowania do daty okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym, dyrektywa UCITS stanowi w art. 1 ust. 1 i 2:

„1. Państwa członkowskie stosują niniejszą dyrektywę do przedsięwzięć zbiorowego inwestowania w papiery wartościowe (zwanymi dalej UCITS), mających swe siedziby na ich terytorium.

2. Do celów niniejszej dyrektywy oraz z zastrzeżeniem przepisów art. 2 za UCITS uważa się przedsięwzięcia:

– których jedynym celem jest zbiorowe inwestowanie w zbywalne papiery wartościowe i/lub w inne płynne aktywa finansowe, określone w art. 19 ust. 1, kapitału pochodzącego od obywateli i które działają na zasadzie dywersyfikacji ryzyka,

oraz

– któr[ych] jednostki uczestnictwa są, na żądanie ich posiadaczy, odkupywane lub umarzane bezpośrednio lub pośrednio z aktywów tych przedsięwzięć. Działania podjęte przez UCITS w celu zapewnienia, aby giełdowa wartość ich jednostek nie różniła się w znaczny sposób od ich nominalnej wartości netto, będą uważane za równoznaczne z takim odkupieniem lub umorzeniem jednostek”.

10 W myśl art. 5 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 85/611 zmienionej dyrektywą 2001/107/WE

Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 stycznia 2002 r. (Dz.U. L 41, s. 20), niemającej zastosowania do daty okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym, „działano?? zwi?zana z zarz?dzaniem funduszami powierniczymi/funduszami wspólnymi i funduszami inwestycyjnymi obejmuje, do celów niniejszej dyrektywy, obowiązki wymienione w za??czniku II, które nie s? wyczerpujące”.

11 Przywołany za??cznik II wymienia jako „[f]unkcje zawarte w działaniach w ramach zarz?dzania zbiorowym portfelem”:

„– zarz?dzanie inwestycyjne

– administracja:

a) obs?uga prawna i us?ugi w zakresie rachunkowości w zarz?dzaniu;

b) zapytania klientów;

c) wycena i wyznaczanie ceny (w tym zwroty podatkowe);

d) monitorowanie przestrzegania uregulowa?;

e) utrzymanie rejestru posiadaczy jednostek uczestnictwa;

f) podzia? dochodu;

g) emisja i umorzenie jednostek uczestnictwa;

h) ustalenia umowne (w tym wys?anie ?wiadectwa);

i) przechowywanie ksi?g.

– Wprowadzanie do obrotu”.

12 Nadzór nad inwestycjami zosta? wzmocniony wraz z przyj?ciem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarz?dzaj?cych alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporz?dze? (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174, s. 1), która jednak nie ma zastosowania do okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym. Z motywów 34 i 58 tej dyrektywy wynika, ?e ma ona zastosowanie tak?e do funduszy nieruchomości.

Prawo niderlandzkie

13 Zgodnie z brzmieniem 7 ust. 4 Wet op de omzetbelasting 1968 (ustawy o podatku obrotowym z 1968 r.), w brzmieniu mającym zastosowanie do postępowania głównego (zwanej dalej „ustaw? o VAT”), „[o]soby fizyczne i organizacje w rozumieniu Algemene wet inzake rijksbelastingen [ordynacji podatkowej], które s? przedsi?biorcami w rozumieniu niniejszego artyku?u, mają miejsce zamieszkania lub siedzib? w Niderlandach lub mają tam sta?y zak?ad i tak s? ?ci?le zwi?zane ze sob? finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie, ?e stanowi? jeden podmiot, na wniosek jednego lub kilku z nich s? uznawane, w trybie zaskar?alnej decyzji inspektora, za jednego przedsi?biorc? od pierwszego dnia miesi?ca nast?puj?cego po miesi?cu, w którym inspektor wyda? t? decyzj?. Sposoby utworzenia, zmiany i rozwi?zania podmiotu podatkowego mog? by? okre?lone rozporz?dzeniem ministerialnym”.

14 Artyku? 11 ust. 1 lit. i) pkt 3 ustawy o VAT zasadniczo stanowi, ?e zarz?dzanie majątkiem zgromadzonym przez fundusze inwestycyjne i spółki inwestycyjne w celu zbiorowego

inwestowania jest zwolnione z podatku VAT.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

15 X jest podmiotem podatkowym w rozumieniu art. 7 ust. 4 ustawy o VAT, czyli podatnikiem, o którym mowa w art. 4 ust. 4 akapit drugi szóstej dyrektywy.

16 A Beheer NV (zwana dalej „A”) należy do tego podmiotu podatkowego.

17 W 1996 r. A zawarła z trzema spółkami z siedzibą w Niderlandach umowy o świadczenie różnych usług. Spółki te nie należą do X. Zostały one utworzone przez szereg funduszy emerytalnych. Po ich utworzeniu spółki emitowały jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne na rzecz osób trzecich. Ich działalność polega na pozyskiwaniu posiadaczy jednostek uczestnictwa lub świadectw udziałowych, kupnie i sprzedaży nieruchomości i na ich eksploatacji. Spółki nie zatrudniają personelu. Akcjonariusze wymagają od tych spółek wyników w postaci wypłaty dywidend.

18 Z umów tych wynika, że A odpłatnie dokonywała na rzecz tychże spółek następujących czynności:

- a) wszelkie czynności, jakich ma dokonywać A z tytułu funkcji sprawowanych przez nią jako statutowy podmiot zarządzający zlecniodawcy;
- b) wszelkie czynności o charakterze wykonawczym, które zlecniodawca musi podejmować na podstawie przepisów ustawowych, statutowych, rozporządzeń i decyzji administracyjnych;
- c) zarządzanie majątkiem zlecniodawcy zgodnie z opisem zawartym w załączniku I do umów;
- d) sporządzanie sprawozdań finansowych, zautomatyzowane przetwarzanie danych i wewnętrzna kontrola księgowości;
- e) rozporządzanie majątkiem zlecniodawcy, w szczególności kupno i sprzedaż nieruchomości; oraz
- f) pozyskiwanie posiadaczy jednostek uczestnictwa lub świadectw udziałowych.

19 Załącznik I wskazany w lit. c) powyżej stanowi:

„świadczenie usług w zakresie zarządzania [...] obejmuje:

A. Zarządzanie nieruchomościami:

- 1. wykonywanie nadzoru nad nieruchomościami i korzystaniem z niej oraz utrzymywanie w tym celu kontaktu z najemcami;
- 2. w przypadku niewynajmtych nieruchomości udzielanie – na rachunek zlecniodawcy – zlecenia maklerom; ocena najemców;
- 3. inspekcja ewentualnych zwolnionych powierzchni i sporządzanie protokołu dotyczącego stanu rzeczy;
- 4. pobór czynszu [...] i zarządzanie dewizami; obsługa dodatków mieszkaniowych;

5. planowanie finansowe i organizacja znaczących prac mających na celu utrzymanie stanu nieruchomości; ocena techniczna i kontrola wykonania tych prac [...];
6. organizacja mniejszych prac mających na celu utrzymanie stanu nieruchomości oraz kontrola wykonania tych prac;
7. organizacja dodatkowych dostaw i usług; kontrola ich jakości oraz księgowanie należności z ich tytułu na rachunek najemców;
8. administracyjna obsługa wyżej wymienionych działań; oraz
9. biurowa obsługa prawna; wprowadzanie podwyżek czynszu i przedłużanie umów najmu. [...].

20 Wszystkie zadania nałożone na A umowami będącymi przedmiotem postępowania głównego są wykonywane przez nią samą lub na jej odpowiedzialność przez osoby trzecie. Za każde z tych zadań A otrzymywała od każdej ze spółek będących przedmiotem postępowania głównego wynagrodzenie, którego wysokość była określona jako 8% teoretycznego rocznego czynszu z tytułu najmu nieruchomości należących do majątku odnośnej spółki.

21 X nie zapłaciła podatku VAT od wynagrodzeń otrzymanych od tych trzech spółek nieruchomościowych uznając, że świadczenia wykonane albo przez nią samą, albo przez osobę trzecią na jej odpowiedzialność korzystają ze zwolnienia przewidzianego w art. 11 ust. 1 lit. i) pkt 3 ustawy o VAT.

22 Inspektor krajowego organu podatkowego uznał jednak, iż jedynie czynności wymienione w lit. e) i f) rozpatrywanych umów o zarządzanie, czyli kupno i sprzedaż nieruchomości oraz pozyskiwanie posiadaczy jednostek uczestnictwa lub świadectw udziałowych są objęte zwolnieniem. Wydał on zatem wobec X decyzję w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w zakresie podatku VAT w odniesieniu do okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 1996 r. wstecznie.

23 Po wniesieniu od tej decyzji środka odwoławczego, inspektor krajowego organu podatkowego obniżył kwotę zaległości podatkowej uznając jednak, że cztery usługi świadczonych przez A nie korzysta ze zwolnienia. Uznając obniżenie za niedostateczne, X wniosła skargę na decyzję inspektora krajowego organu podatkowego do Rechtbank Breda (sądu rejonowego w Bredzie). Ten ostatni uznał skargę za zasadną, uchylił rzeczoną decyzję i orzekł większe obniżenie.

24 Inspektor krajowego organu podatkowego wniosł następnie apelację od wyroku Rechtbank Breda (sądu rejonowego w Bredzie) do Gerechtshof te 's Hertogenbosch (sądu apelacyjnego w 's Hertogenbosch), który utrzymał w mocy wyrok wydany w pierwszej instancji.

25 Sekretarz stanu ds. finansów wniosł skargę kasacyjną od wyroku Gerechtshof te 's Hertogenbosch (sądu apelacyjnego w 's Hertogenbosch) do Hoge Raad der Nederlanden (sądu najwyższego Niderlandów). W swojej opinii rzecznik generalny przy Hoge Raad der Nederlanden wniosł do tego sądu o uznanie kasacji za bezzasadną.

26 Hoge Raad der Nederlanden (sąd najwyższy Niderlandów) zastanawia się, czy spółki inwestycyjne takie jak będące przedmiotem postępowania, w których kapitał jest gromadzony przez więcej niż jednego inwestora z zamiarem nabycia, posiadania, zarządzania i sprzedaży nieruchomości, w celu osiągnięcia z tego zysku, który zostanie podzielony pomiędzy wszystkich

uczestników w postaci dywidendy, a ci ostatni tak?e osi?gaj? korzy?? ze wzgl?du na wzrost warto?ci ich udzia?ów, nale?y uwa?a? za „specjalne fundusze inwestycyjne” w rozumieniu art. 13 cz??? B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy. Konkretniej zastanawia si? on, czy fakt, i? fundusze s? inwestowane w nieruchomo?ci, sprzeciwia si? stosowaniu tego przepisu.

27 W wypadku gdyby rozpatrywane spó?ki mog?y by? uwa?ane za „specjalne fundusze inwestycyjne” w rozumieniu art. 13 cz??? B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy, Hoge Raad der Nederlanden (s?d najwy?szy Niderlandów) zastanawia si?, czy faktyczna eksploatacja nieruchomo?ci obejmuj?ca wszystko, co jest zwi?zane z najmem i utrzymaniem tych nieruchomo?ci, co spó?ki te zleci?y osobie trzeciej, czyli A, stanowi czynno?? „zarz?dzania” w rozumieniu tego przepisu.

28 W tej sytuacji Hoge Raad der Nederlanden (s?d najwy?szy Niderlandów) postanowi? zawiesi? post?powanie i zwróci? si? do Trybuna?u z nast?puj?cymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1. Czy art. 13 cz??? B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e spó?k? utworzon? przez wi?cej ni? jednego inwestora wy??cznie w celu zainwestowania zgromadzonego maj?tku w nieruchomo?ci nale?y uzna? za specjalny fundusz inwestycyjny w rozumieniu tego przepisu?

2) W przypadku udzielenia na pytanie pierwsze odpowiedzi twierd?cej: czy art. 13 cz??? B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e poj?cie »zarz?dzania« nale?y rozumie? jako obejmuj?ce równie? powierzon? przez spó?k? osobie trzeciej faktyczn? eksploatacj? nieruchomo?ci nale??cych do spó?ki?”.

W przedmiocie pyta? prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego, dotycz?cego poj?cia „specjalnych funduszy inwestycyjnych”

29 Poprzez pytanie pierwsze, jak wynika z postanowienia odsy?aj?cego, s?d odsy?aj?cy w istocie d??y do ustalenia, czy art. 13 cz??? B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e spó?ki inwestycyjne takie jak b?d?ce przedmiotem post?powania g?ównego, w których kapita? jest gromadzony przez wielu inwestorów z zamiarem nabycia, posiadania, zarz?dzania i sprzeda?y nieruchomo?ci w celu osi?gni?cia z tego zysku, który zostanie podzielony pomi?dzy wszystkich uczestników w postaci dywidendy, a ci ostatni tak?e osi?gaj? korzy?? ze wzgl?du na wzrost warto?ci ich udzia?ów, nale?y uwa?a? za „specjalne fundusze inwestycyjne” w rozumieniu tego przepisu.

30 Nale?y na wst?pie przypomnie?, ?e cho? zgodnie z utrwalonym orzecnictwem zwolnienia przewidziane mi?dzy innymi w art. 13 cz??? B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy s? autonomicznymi poj?ciami prawa Unii, w zwi?zku z czym powinny by? co do zasady interpretowane w sposób jednolity, pozwalaj?cy unikn?? rozbie?no?ci w stosowaniu systemu podatku VAT w poszczególnych pa?stwach cz?onkowskich, w zwi?zku z czym pa?stwa cz?onkowskie nie s? w?adne zmienia? tre?ci owych zwolnie?, nie ma to jednak miejsca, gdy ustawodawca powierzy? im zdefiniowanie okre?lonych terminów zwolnienia (zob. podobnie wyroki: *Abbey National*, C?169/04, EU:C:2006:289, pkt 38, 39; *JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust i The Association of Investment Trust Companies*, C?363/05, EU:C:2007:391, pkt 19, 20; *Wheels Common Investment Fund Trustees i in.*, C?424/11, EU:C:2013:144, pkt 16, a tak?e *ATP PensionService*, C?464/12, EU:C:2014:139, pkt 40).

31 Artyku? 13 cz??? B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy pozostawia za? w kompetencji pa?stw cz?onkowskich uprawnienie do zdefiniowania poj?cia „specjalnych funduszy inwestycyjnych” (zob. wyroki: *Wheels Common Investment Fund Trustees i in.*, C?424/11, EU:C:2013:144, pkt 16, a

tak?e ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, pkt 40).

32 Takie uprawnienie do zdefiniowania przyznane pa?stwom cz?onkowskim jest jednak ograniczone zakazem zmiany znaczenia terminów zwolnienia u?ytych przez prawodawc? Unii. Pa?stwo cz?onkowskie nie mo?e w szczególno?ci wyró?ni? spo?ród specjalnych funduszy inwestycyjnych tych, które korzystaj? ze zwolnienia, i tych, którym ono nie przys?uguje, gdy? oznacza?oby to zaprzeczenie samej istocie poj?cia „specjalnych funduszy inwestycyjnych”. Omawiany przepis pozwala wi?c jedynie zdefiniowa? w prawie wewn?trznym fundusze odpowiadaj?ce poj?ciu „specjalnych funduszy inwestycyjnych” (zob. podobnie wyroki: JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust i The Association of Investment Trust Companies, C?363/05, EU:C:2007:391, pkt 41–43; Wheels Common Investment Fund Trustees i in., C?424/11, EU:C:2013:144, pkt 17, a tak?e ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, pkt 41).

33 Uprawnienie przyznane pa?stwom cz?onkowskim do okre?lenia definicji poj?cia „specjalnych funduszy inwestycyjnych” musi by? ponadto wykonywane z poszanowaniem celów szóstej dyrektywy oraz zasady neutralno?ci podatkowej w?a?ciwej wspólnemu systemowi podatku VAT (zob. podobnie wyroki: JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust i The Association of Investment Trust Companies, C?363/05, EU:C:2007:391, pkt 22, 43; Wheels Common Investment Fund Trustees i in., C?424/11, EU:C:2013:144, pkt 18, a tak?e ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, pkt 42).

34 W tej kwestii nale?y zauwa?y?, ?e celem zwolnienia od opodatkowania transakcji zwi?zanych z zarz?dzaniem specjalnymi funduszami inwestycyjnymi jest mi?dzy innymi u?atwienie inwestorom inwestowania w papiery warto?ciowe za po?rednictwem przedsi?biorstw zbiorowego inwestowania, bez ponoszenia kosztów podatku VAT, i zapewnienie w ten sposób neutralno?ci podatkowej wspólnego systemu podatku VAT w kwestii wyboru mi?dzy bezpo?rednim inwestowaniem w papiery warto?ciowe a inwestowaniem w nie za po?rednictwem przedsi?biorstw zbiorowego inwestowania (zob. wyroki: JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust i The Association of Investment Trust Companies, C?363/05, EU:C:2007:391, pkt 45; Wheels Common Investment Fund Trustees i in., C?424/11, EU:C:2013:144, pkt 19, a tak?e ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, pkt 43).

35 Do celów stosowania szóstej dyrektywy nale?y zatem stwierdzi?, czy spółki wykazuj?ce cechy charakterystyczne, takie jak cechy wykazywane przez spółki w post?powaniu g?ównym, które zosta?y utworzone przez wielu inwestorów wy??cznie w celu zainwestowania zgromadzonego maj?tku w nieruchomo?ci, mo?na uzna? za „specjalny fundusz inwestycyjny” w rozumieniu art. 13 cz??? B lit. d) pkt 6 tej dyrektywy.

36 Nale?y przypomnie?, ?e fundusze b?d?ce przedsi?biorstwami zbiorowego inwestowania w papiery warto?ciowe w rozumieniu dyrektywy UCITS stanowi? specjalne fundusze inwestycyjne (zob. podobnie w szczególno?ci wyroki: Deutsche Bank, C?44/11, EU:C:2012:484, pkt 32; Wheels Common Investment Fund Trustees i in., C?424/11, EU:C:2013:144, pkt 23, a tak?e ATP PensionService, C?464/12, EU:C:2014:139, pkt 46). Jak wynika z art. 1 ust. 2 tej dyrektywy, przedsi?biorstwami zbiorowego inwestowania w papiery warto?ciowe s? przedsi?biorstwa, których jedynym celem jest zbiorowe inwestowanie w zbywalne papiery warto?ciowe lub inne p?ynne aktywa finansowe kapita?u pochodz?cego od obywateli i które dzia?aj? na zasadzie dywersyfikacji ryzyka i których jednostki uczestnictwa s?, na ??danie ich posiadaczy, odkupywane lub umarzane bezpo?rednio lub po?rednio z aktywów tych przedsi?biorstw.

37 Ponadto za specjalne fundusze inwestycyjne nale?y równie? uzna? fundusze, które nie s? przedsi?biorstwami zbiorowego inwestowania w rozumieniu dyrektywy UCITS, lecz wykazuj? cechy identyczne z tymi przedsi?biorstwami i dokonuj? takich samych transakcji lub w ka?dym

razie są na tyle podobne, że znajdują się z nimi w konkurencji (zob. podobnie wyroki: *Abbey National*, C-169/04, EU:C:2006:289, pkt 53–56; *JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust i The Association of Investment Trust Companies*, C-363/05, EU:C:2007:391, pkt 48–51; *Wheels Common Investment Fund Trustees i in.*, C-424/11, EU:C:2013:144, pkt 24, a także *ATP PensionService*, C-464/12, EU:C:2014:139, pkt 47).

38 Należy stwierdzić, że spółki takie jak będące przedmiotem postępowania głównego, które zostały utworzone przez wielu inwestorów wyłącznie w celu zainwestowania zgromadzonego majątku w nieruchomości, nie mogą zostać uznane za przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania w rozumieniu dyrektywy UCITS. Inwestycja składająca się wyłącznie z nieruchomości nie jest bowiem objęta dyrektywą UCITS, jako że zgodnie z jej art. 1 ust. 1 i 2 ma ona zastosowanie tylko do inwestycji w zbywalne papiery wartościowe.

39 Aby mogły zostać uznane za specjalne fundusze inwestycyjne zwolnione w rozumieniu art. 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy, spółki takie jak będące przedmiotem postępowania głównego powinny w konsekwencji wykazywać cechy identyczne jak przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania takie jak zdefiniowane w dyrektywie UCITS i dokonywać tych samych transakcji, a w każdym razie być na tyle podobne, aby znajdować się z nimi w konkurencji.

40 W tym zakresie należy tytułem wstępu stwierdzić, że, jak przypominała rzecznik generalna w pkt 22–29 opinii, zwolnienie, o którym mowa w art. 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy ma zastosowanie do przedsiębiorstw inwestycyjnych objętych szczególnym nadzorem na poziomie krajowym.

41 Jak wielokrotnie zauważyła Trybunał w ramach interpretacji zwolnienia zarządzania specjalnymi funduszami inwestycyjnymi w rozumieniu tego przepisu, harmonizacja przepisów dotyczących podatku VAT jest wcześniejsza niż harmonizacja przepisów dotyczących zezwoleń i nadzoru nad funduszami inwestycyjnymi, a w szczególności nie dyrektywa UCITS (wyroki: *Abbey National*, C-169/04, EU:C:2006:289, pkt 55, a także *JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust i The Association of Investment Trust Companies*, C-363/05, EU:C:2007:391, pkt 32).

42 Jak stwierdziła rzecznik generalna w pkt 21 opinii, początkowo państwa członkowskie określały jako fundusze inwestycyjne fundusze regulowane na poziomie krajowym i w konsekwencji podlegały przepisom dotyczącym zezwoleń i nadzoru, czyli zezwoleniom wydawanym przez władze publiczne i kontroli w szczególności w celu ochrony inwestorów. Odesłanie do prawa krajowego państw członkowskich w celu zdefiniowania pojęcia „specjalnych funduszy inwestycyjnych” pozwoliło zatem zastrzec dla inwestycji będących przedmiotem szczególnego nadzoru państwowego zwolnienie na podstawie art. 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy.

43 Z motywów pierwszego i drugiego dyrektywy UCITS wynika, że ze względu na różnice ustawodawstw państw członkowskich dotyczących przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, w szczególności jeżeli chodzi o obowiązki i środki kontroli nakładane na takie przedsiębiorstwa, prawodawca Unii postanowił skoordynować te ustawodawstwa w celu zbliżenia warunków konkurencji między tymi przedsiębiorstwami na poziomie Unii, a jednocześnie w celu zapewnienia bardziej skutecznej i bardziej jednolitej ochrony posiadaczy jednostek uczestnictwa oraz ułatwienia przedsiębiorstwom zbiorowego inwestowania znajdującym się w jednym z państw członkowskich wprowadzenia do obrotu swoich jednostek uczestnictwa w innych państwach członkowskich.

44 Uwzględniając te cele, dyrektywa UCITS ustanowiła dla przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania znajdujących się w państwach członkowskich minimalne wspólne zasady dotyczące udzielania zezwoleń, struktury, działania oraz informacji, jakie są one obowiązane

publikowa?.

45 Wprowadzenie na poziomie Unii przez dyrektywę UCITS pierwszych elementów regulacji nadzoru dla funduszy inwestycyjnych ograniczyć o swobodę uznania państw członkowskich w zakresie zdefiniowania specjalnych funduszy inwestycyjnych w rozumieniu art. 13 cz. 4 B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy.

46 Koordynacja na poziomie Unii przepisów z dziedziny nadzoru nad inwestycjami wyparła zatem uprawnienie państw członkowskich do ustalenia definicji. Pojęcie „specjalnych funduszy inwestycyjnych” w rozumieniu art. 13 cz. 4 B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy jest więc określone zarówno przez prawo Unii, jak też przez prawo krajowe.

47 Trybunał orzekł bowiem, że za specjalne fundusze inwestycyjne zwolnione w rozumieniu tego przepisu należy również uznać fundusze, które po pierwsze wchodzi w zakres dyrektywy UCITS i w tych ramach podlegają szczególnemu nadzorowi państwowemu, a po drugie fundusze, które nie są przedsięwzięciami zbiorowego inwestowania w rozumieniu tej dyrektywy, lecz mają cechy identyczne z tymi przedsięwzięciami i dokonują takich samych transakcji lub w każdym razie są na tyle podobne, że znajdują się z nimi w konkurencji (wyroki: *Wheels Common Investment Fund Trustees* i in., C-424/11, EU:C:2013:144, pkt 23, 24, a także *ATP Pension Service*, C-464/12, EU:C:2014:139, pkt 46, 47).

48 Jak bowiem stwierdziła rzecznik generalna w pkt 27 opinii, tylko takie aktywa, które podlegają szczególnemu nadzorowi państwowemu, mogą podlegać takim samym warunkom konkurencji i przyciągać te same grupy inwestorów. Te inne rodzaje funduszy inwestycyjnych mogą zatem co do zasady korzystać ze zwolnienia przewidzianego w art. 13 cz. 4 B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy, jeżeli państwa członkowskie również wobec nich przewidują szczególny nadzór państwowy.

49 Wynika z tego, że w odniesieniu do sprawy w postępowaniu głównym inwestycja z obojętnością z nieruchomości, niepodlegająca zasadom nadzoru przewidzianym przez prawo Unii mające zastosowanie w 1996 r., czyli dyrektywę UCITS, nie może stanowić specjalnego funduszu inwestycyjnego w rozumieniu art. 13 cz. 4 B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy, chyba że prawo krajowe przewiduje szczególny nadzór państwowy dla takiego funduszu.

50 Ponieważ wyjaśnienia przedstawione przez sąd odsyłający nie pozwalają na ustalenie, czy ma to miejsce w sprawie w postępowaniu głównym, ocena taka należy do tego sądu.

51 Na wypadek, gdyby sąd odsyłający stwierdził, że te trzy spółki, którym A świadczyła różne usługi, podlegają szczególnemu nadzorowi państwowemu, należy jeszcze zbadać, czy spółki te wykazują inne cechy wymagane do uznania ich za specjalny fundusz inwestycyjny, który może być zwolniony w świetle celu art. 13 cz. 4 B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy i zasady neutralności podatkowej.

52 W tym względzie X i Komisja Europejska są zdania, że cechy spółek badanych przedmiotem postępowania głównego odpowiadają cechom specjalnego funduszu inwestycyjnego takim, jakie wynikają z orzecznictwa Trybunału. Fundusz inwestycyjny byłby zatem podobny do przedsięwzięcia zbiorowego inwestowania takich jak zdefiniowane przez dyrektywę UCITS, gdyby określone osoby nabyły jednostki uczestnictwa w tym przedsięwzięciu, jeżeli zwrot z inwestycji, jakich dokonały zależy od wyników inwestycji dokonanych przez zarządzających funduszami w czasie, gdy osoby te są posiadaczami tych jednostek i jeżeli uczestnicy mają prawo do zysków lub ponoszą ryzyko związane z zarządzaniem funduszem (zob. podobnie wyrok *Wheels Common Investment Fund Trustees* i in., C-424/11, EU:C:2013:144, pkt 27). Podobnie Trybunał orzekł, że fundusze emerytalne przedsięwzięcia mogą być uważane za

specjalne fundusze inwestycyjne, jeżeli są finansowane przez osobę, której emerytura będzie następnie wypłacana, jeżeli oszczędności są inwestowane zgodnie z zasadą dywersyfikacji ryzyka oraz jeżeli członkowie ponoszą ryzyko inwestycji (wyrok ATP PensionService, C-464/12, EU:C:2014:139, pkt 59).

53 Wydaje się, że jest to przypadek spółek w postępowaniu głównym, biorąc pod uwagę wyjaśnienia sądu odsyłającego i informacje w aktach sprawy przedstawionych Trybunałowi.

54 Spółki te gromadzą kapitał pochodzący z różnych funduszy emerytalnych i mają za przedmiot nabywanie, posiadanie, zarządzanie i sprzedaż nieruchomości w celu osiągnięcia z tego możliwie wysokiego zysku. Spółki te wyemitowały świadectwa udziałowe, które przyznają ich posiadaczom prawo do proporcjonalnej części ich zysku w formie dywidend. Osoby, które posiadają te świadectwa udziałowe, mają również prawo do zysku danej spółki w wyniku zwiększenia wartości ich udziału. Ryzyko inwestycyjne jest ponoszone przez posiadaczy udziału. Inwestorzy, którzy zainwestowali majątek w kapitał jednej z tych spółek, ponoszą ryzyko, które jest związane z zarządzaniem zgromadzonymi w niej aktywami. Zysk tych inwestorów, w formie dywidend, zależy od zwrotu z aktywów danej spółki. Kapitał spółek w postępowaniu głównym jest otwarty dla różnych inwestorów, którzy mają możliwość przeniesienia swoich świadectw udziałowych na osoby trzecie, jeżeli będzie to ich zamiarem. Ponadto nowi inwestorzy mogą dokonać subskrypcji i wnieść nowe kapitały do danej spółki.

55 Należy stwierdzić, że argument dotyczący braku dywersyfikacji ryzyka związanego z funduszem nieruchomości, wysunięty przez rząd szwedzki, nie może być przyjęty.

56 W tym względzie, jeżeli chodzi o spółki będące przedmiotem postępowania głównego, z wyjaśnieniem przedstawionych na rozprawie i akt sprawy przedłożonych Trybunałowi wynika, że zgromadzony majątek jest inwestowany zgodnie z zasadą dywersyfikacji ryzyka. Majątek jest inwestowany w różne kategorie nieruchomości, zarówno mieszkalne jak i handlowe, a także w różnych regionach geograficznych.

57 Jak podkreśla Komisja, fakt, iż w niniejszej sprawie chodzi o inwestycje w nieruchomości, nie ma wpływu na charakter działalności trzech spółek będących przedmiotem postępowania głównego, czyli zbiorowe zarządzanie funduszami. Artykuł 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy odnosi się bowiem w sposób ogólny do „specjalnych funduszy inwestycyjnych”, nie powołując się na żadną określoną formę inwestycji ani nie dokonując rozróżnienia w zależności od aktywów, w jakie jest inwestowany majątek. Nic zatem nie wskazuje, aby przewidziane w tym przepisie zwolnienie przysługiwało tylko inwestycjom w papiery wartościowe, a inne formy inwestowania były wyłączone z owego zwolnienia. W rzeczywistości zarówno z kontekstu, jak i treści czy celu art. 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy nie wynika, by zamiarem prawodawcy Unii było ograniczenie zastosowania tego przepisu jedynie do przedsięwzięcia zbiorowego inwestowania inwestujących w papiery wartościowe.

58 Sąd odsyłający zapytuje jednak, czy cel zwolnienia przewidzianego w tym przepisie, tak jak został on sformułowany przez Trybunał, może być osiągnięty, jeżeli chodzi o nieruchomości, podkreślając w szczególności, że orzecznictwo Trybunału dotyczące tego zwolnienia odnosi się tylko do inwestycji w papiery wartościowe.

59 W tym względzie należy stwierdzić, że, jak wskazuje X, okoliczności, iż istnieje orzecznictwo Trybunału odnosi się do sytuacji, w których zbiorowy majątek został zainwestowany w papiery wartościowe wynika z przedmiotu toczących się przed nim do tej pory postępowań, ponieważ nie zwracano się do niego o analizę faktów dotyczących inwestycji w inne aktywa.

60 Jak wskazują motyw szósty i art. 24 dyrektywy UCITS oraz jak wynika z art. 19 ust. 1 lit. e) tej dyrektywy w brzmieniu zmienionym dyrektywą 2001/108, niemając zastosowania w dacie okoliczności faktycznych postępowania głównego, koordynacja przepisów z dziedziny nadzoru ma na celu objęcie nie tylko UCITS, ale także innych przedsięwzięć zbiorowego inwestowania (zob. podobnie wyrok JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust i The Association of Investment Trust Companies, C-363/05, EU:C:2007:391, pkt 32, 34). Inwestycje w papiery wartościowe stanowi zatem jedynie szczególną formę uregulowanej inwestycji.

61 Fakt, że dyrektywa 2011/61, która na poziomie Unii reprezentuje nowy etap harmonizacji w odniesieniu do szczególnego nadzoru państwowego mającego zastosowanie do inwestycji, ma zastosowanie także do funduszy nieruchomości, jak wskazuje w szczególności motyw 34 tej dyrektywy, wspiera taką interpretację.

62 W tym kontekście brak pozwolenia spółkom nieruchomościowym takim jak b.d.c. przedmiotem postępowania głównego na skorzystanie ze zwolnienia przewidzianego w art. 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy na tej podstawie, że zarządzanie majątkiem dotyczy nieruchomości, byłoby sprzeczny z zasadą neutralności podatkowej.

63 W sytuacji bowiem, gdy inwestycje składają się z papierów wartościowych lub nieruchomości podlegają porównywalnemu szczególnemu nadzorowi państwowemu, istnieje bezpośrednia konkurencja pomiędzy tymi formami inwestowania. W tych dwóch wypadkach dla inwestora istotne są odsetki, jakie przynoszą mu inwestycje. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasada neutralności podatkowej stoi na przeszkodzie odmiennemu traktowaniu na gruncie podatku VAT świadczenia usług podobnych, znajdujących się przez to w stosunku wzajemnej konkurencji (zob. wyrok Wheels Common Investment Fund Trustees i in., C-424/11, EU:C:2013:144, pkt 21 i przytoczone tam orzecznictwo).

64 Na pytanie pierwsze należy zatem odpowiedzieć, iż art. 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że spółki inwestycyjne takie jak spółki b.d.c. przedmiotem postępowania głównego, w których kapitał jest gromadzony przez wielu inwestorów, którzy ponoszą ryzyko związane z zarządzaniem zgromadzonymi w nich aktywami z zamiarem nabycia, posiadania, zarządzania i sprzedaży nieruchomości w celu osiągnięcia z tego zysku, który zostanie podzielony pomiędzy wszystkich uczestników w formie dywidendy, a ci ostatni także osiągną korzyść ze względu na wzrost wartości ich udziałów, mogą być uważane za „specjalne fundusze inwestycyjne” w rozumieniu tego przepisu, pod warunkiem że dane państwo członkowskie poddało te spółki szczególnemu nadzorowi państwowemu.

W przedmiocie pytania drugiego, dotyczącego pojęcia „zarządzania”

65 Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający zasadniczo dąży do ustalenia, czy art. 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że zawarte w tym przepisie pojęcie „zarządzania” obejmuje również faktyczną eksploatację nieruchomości specjalnego funduszu inwestycyjnego, który powierzył on osobie trzeciej.

66 Z uzasadnienia postanowienia odsyłającego wynika, po pierwsze, że przez „osobę trzecią” należy rozumieć A, która przejęła wszystkie zadania zarządzania, w tym administrowanie w imieniu trzech spółek b.d.c. przedmiotem postępowania głównego, a po drugie, że faktyczna eksploatacja nieruchomości obejmuje w szczególności wynajem, zarządzanie istniejącymi stosunkami najmu, a także delegację na inne osoby trzecie i kontrolę środków utrzymania.

67 Należy zatem ustalić, czy zarządzanie w rozumieniu art. 13 cz. III B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy odnosi się wyłącznie do nabycia i sprzedaży danych nieruchomości, czy również do

ich faktycznej eksploatacji.

68 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem pojęcia używane do opisanía zwolnień wymienionych w art. 13 szóstej dyrektywy powinny być interpretowane w sposób ścisły. Jednakże interpretacja tych pojęć powinna być zgodna z celami, do jakich dotyczą owe zwolnienia oraz powinna spełniać wymogi zasady neutralności podatkowej, na której zasadza się wspólny system podatku VAT. Powyższa zasada ścisłej interpretacji nie oznacza więc, że pojęcia użyte w celu opisanía zwolnień z art. 13 powinny być interpretowane w sposób, który uniemożliwiałby osiągnięcie zakładanych przez nie skutków (zob. w szczególności wyroki: *Zimmermann*, C-174/11, EU:C:2012:716, pkt 22 i przytoczone tam orzecznictwo, a także *Mapfre asistencia* i *Mapfre warranty*, C-584/13, EU:C:2015:488, pkt 26).

69 Jak już bowiem stwierdził Trybunał, pojęcie „zarządzania” specjalnymi funduszami inwestycyjnymi, o którym mowa w art. 13 cz. 1 B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy stanowi autonomiczne pojęcie prawa Unii, którego treść nie może być zmieniona przez państwa członkowskie (wyrok *Abbey National*, C-169/04, EU:C:2006:289, pkt 43).

70 Pojęcie to nie zostało zdefiniowane przez prawodawcę Unii.

71 Trybunał wyjaśnił jednak, że objętymi zwolnieniem transakcjami zarządzania specjalnymi funduszami inwestycyjnymi są te, które są właściwe dla działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania (wyroki: *Abbey National*, C-169/04, EU:C:2006:289, pkt 63; *Deutsche Bank*, C-44/11, EU:C:2012:484, pkt 31, i *ATP PensionService*, C-464/12, EU:C:2014:139, pkt 65). W szczególności w odniesieniu do usług zarządzania świadczonych przez podmiot zarządzający bądźcy osobą trzecią Trybunał uznał, że czynności te powinny tworzyć odrębny całość, ocenianą globalnie, oraz stanowiły elementy właściwe i istotne dla zarządzania specjalnymi funduszami inwestycyjnymi (wyrok *ATP PensionService*, C-464/12, EU:C:2014:139, pkt 65).

72 Poza czynnościami polegającymi na zarządzaniu portfelem do szczególnych funkcji przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania należą funkcje administrowania samymi przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania, takie jak te wymienione w załączniku II do dyrektywy UCITS w rubryce „Administracja” (wyrok *ATP PensionService*, C-464/12, EU:C:2014:139, pkt 66).

73 Trybunał orzekł bowiem, że nie tylko zarządzanie inwestycjami, wiążące się z wyborem i zbywaniem aktywów bądźcych przedmiotem takiego zarządzania, lecz również usługi administracyjne i rachunkowe, takie jak obliczanie kwoty dochodów i ceny jednostek uczestnictwa lub udziałów funduszu, wycena aktywów, rachunkowość, przygotowywanie deklaracji w celu podziału dochodów, dostarczanie informacji i dokumentacji na temat rachunków okresowych i deklaracji podatkowych, statystyk i podatku VAT, a także opracowywanie prognoz przychodów wchodzi w zakres pojęcia „zarządzania” specjalnym funduszem inwestycyjnym w rozumieniu art. 13 cz. 1 B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy (zob. wyroki: *Abbey National*, C-169/04, EU:C:2006:289, pkt 26, 63 i 64, a także *ATP PensionService*, C-464/12, EU:C:2014:139, pkt 68).

74 Natomiast Trybunał orzekł już również, że funkcje depozytariusza przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, a także samo świadczenie usług o charakterze materialnym czy też technicznym, takie jak udostępnienie systemu informatycznego, nie są objęte zakresem art. 13 cz. 1 B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy (wyrok *Abbey National*, C-169/04, EU:C:2006:289, pkt 65, 71).

75 Rzeczy, które przedstawiły uwagi są zdania, że jeżeli spółki nieruchomościowe bądźce przedmiotem postępowania gównego należy uważać za specjalne fundusze inwestycyjne w

rozumieniu art. 13 cz. II B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy, pojęcie „zarządzania” w rozumieniu tego przepisu obejmuje zarządzanie inwestycjami, w szczególności decyzje i doradztwo dotyczące kupna i sprzedaży papierów wartościowych, które stanowi inwestycje, a także usługi określone w załączniku II do dyrektywy UCITS w rubryce „Administracja”. Jednakże same usługi o charakterze materialnym czy też technicznym, takie jak udostępnianie systemu informatycznego lub faktyczna eksploatacja nieruchomości danej spółki nie wchodzi w zakres tego pojęcia.

76 X i Komisja twierdzą natomiast, że czynności, które są wykonywane przez A na korzyść jej trzech kontrahentów, takie jak opisane w pkt 19 niniejszego wyroku, wchodzi w zakres pojęcia „zarządzania” specjalnym funduszem inwestycyjnym. Wszystkie te czynności mają na celu optymalizację zarządzania nieruchomościami, jakie skądają się na kapitale trzech spółek będących kontrahentami A, a w konsekwencji, wzrost wartości udziałów inwestorów w specjalnych funduszach inwestycyjnych.

77 W tym względzie należy stwierdzić, że szczególna działalność specjalnego funduszu inwestycyjnego polega na zbiorowym inwestowaniu zebranego kapitału (zob. podobnie wyrok GfBk, C-275/11, EU:C:2013:141, pkt 22, 24). W zakresie, w jakim aktywa takiego funduszu skądają się z nieruchomości, jego szczególna działalność obejmuje, po pierwsze, czynności dotyczące wyboru, kupna i sprzedaży nieruchomości, a po drugie, usługi administracyjne i rachunkowe, takie jak wymienione w pkt 73 niniejszego wyroku.

78 Natomiast faktyczna eksploatacja nieruchomości nie jest szczególna dla eksploatacji specjalnego funduszu inwestycyjnego, bowiem wykracza poza różne czynności związane ze zbiorowym inwestowaniem zebranego kapitału. W zakresie, w jakim faktyczna eksploatacja nieruchomości ma na celu zachowanie i zwiększenie zainwestowanego majątku, jej cel nie jest szczególny dla działalności specjalnego funduszu inwestycyjnego, lecz jest właściwy dla każdego rodzaju inwestycji.

79 Biorąc pod uwagę powyższe rozważania na pytanie drugie należy odpowiedzieć, iż art. 13 cz. II B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że zawarte w tym przepisie pojęcie „zarządzania” nie obejmuje faktycznej eksploatacji nieruchomości specjalnego funduszu inwestycyjnego.

W przedmiocie kosztów

80 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pięta izba) orzeka, co następuje:

1) Artyku? 13 cz??? B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw pa?stw cz?onkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od warto?ci dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, zmienionej dyrektyw? Rady 91/680/EWG z dnia 16 grudnia 1991 r., nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e spółki inwestycyjne takie jak spółki b?d?ce przedmiotem post?powania g?ównego, w których kapita? jest gromadzony przez wielu inwestorów, którzy ponosz? ryzyko zwi?zane z zarz?dzaniem zgromadzonymi w nich aktywami z zamiarem nabycia, posiadania, zarz?dzania i sprzeda?y nieruchomo?ci w celu osi?gni?cia z tego zysku, który zostanie podzielony pomi?dzy wszystkich uczestników w formie dywidendy, a ci ostatni tak?e osi?gaj? korzy?? ze wzgl?du na wzrost warto?ci ich udzia?ów, mog? by? uwa?ane za „specjalne fundusze inwestycyjne” w rozumieniu tego przepisu, pod warunkiem ?e dane pa?stwo cz?onkowskie podda?o te spółki szczególnemu nadzorowi pa?stwowemu.

2) Artyku? 13 cz??? B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy 77/388 nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e zawarte w tym przepisie poj?cie „zarz?dzania” nie obejmuje faktycznej eksploatacji nieruchomo?ci specjalnego funduszu inwestycyjnego.

Podpisy

*J?zyk post?powania: niderlandzki.